

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2014 - 2019

Комисия по вътрешния пазар и защита на потребителите

2015/2037(INI)

24.4.2015

СТАНОВИЩЕ

на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите

на вниманието на комисията по външни работи

относно въздействието на развитието на европейските пазари в областта на отбраната върху способностите в областта на сигурността и отбраната в Европа
(2015/2037(INI))

Докладчик по становище (*): Илдико Гал-Пелц

(*) Асоциирана комисия — член 54 от Правилника за дейността

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите приканва водещата комисия по външни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. приветства решението на Европейския съвет да включи темата за европейските пазари в областта на отбраната в дневния ред на срещата си на високо равнище през юни 2015 г.; при все това изтъква факта, че приемането на стратегически действия на заседанието на Европейския съвет през декември 2013 г. не е намерило израз в конкретни мерки и в по-тясно сътрудничество между различните участници по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО); призовава Европейския съвет да предостави конкретни насоки за политиките в областта на отбраната и европейския пазар в областта на отбраната, като отчете особеностите на сектора на отбраната, с оглед подкрепа за вътрешния пазар в областта на сигурността и отбраната;
2. припомня, че политиките в областта на вътрешния пазар и в областта на отбраната не следва да се разглеждат като противоречащи си; подчертава, че един добре функциониращ вътрешен пазар на продукти, свързани с отбраната, би допринесъл в значителна степен за постигането на целите на ОПСО и изразява съжаление, че до момента в тази посока е постигнат незначителен напредък, въпреки приемането през 2009 г. на директивите от пакета за отбраната; подчертава, че правилното прилагане от страна на държавите членки на правната уредба за обществените поръчки в ЕС би могло да допринесе за по-голяма ефикасност на разходите за отбрана на национално равнище и да укрепи европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ); счита в това отношение, че по-тясното сътрудничество между държавите членки ще спомогне да се избегне дублирането на усилия и ще има по-голям косвен ефект в различните взаимосвързани сектори;
3. посочва, че предвид въздействието на икономическата криза и предприетите съкращения в бюджетите за отбрана на държавите членки във времена на увеличени предизвикателства и заплахи в световен мащаб, сега е по-важно отвсякога ресурсите да се използват оптимално чрез подобряване на координацията, особено в областта на отбранителните способности; изтъква необходимостта от предварително планиране на стратегическите инвестиции за закупуването и модернизацията на оборудване от страна на държавите членки;
4. подчертава, че пакетът за отбраната, представен от Комисията, има за цел да подкрепи конкурентоспособността на европейския сектор на отбраната и че една от неговите цели е да ограничи проблемите, породени от разпокъсването на европейския пазар в областта на отбраната, някои протекционистични нагласи при възлагането на поръчки в областта на отбраната и липсата на координация между различните режими на държавите членки за контрол върху трансфера на продукти, свързани с отбраната;
5. подчертава, че единният пазар в областта на отбраната би гарантирал пълна прозрачност и би предотвратил дублиране на полаганите усилия, водещо до нарушения на пазара; подчертава, че успехът на мисиите за мир и сигурност по

линия на ОПСО до голяма степен зависи от способността им за незабавна реакция и че по-голямата интеграция е от ключово значение за оптимизиране на процедурите и съкращаване на разходите;

6. посочва, че за доизграждането на европейския пазар в областта на отбраната е необходима силно конкурентна индустриална база, основана на иновации и технологии, способна да генерира положителни взаимодействия чрез по-тясно трансгранично сътрудничество, и че напредъкът в научните изследвания с двойно предназначение е от ключово значение за гарантиране на нашата независимост и за обезпечаване на доставките, особено на тези от критично естество;

Използване на пълния потенциал на правилата на вътрешния пазар

7. призовава Комисията, с оглед увеличаване на ефективността на мисиите по линия на ОПСО, да приведе финансовите правила, регламентиращи общия бюджет на ЕС, в съответствие с разпоредбите от новите директиви относно възлагането на обществени поръчки, по-специално по отношение на мисиите по линия на ОПСО, с цел да се гарантира бързото и гъвкаво провеждане на граждански операции;
8. посочва, че за да се стимулират европейските иновации в областта на отбраната и европейските технологични иновации и за да се направят значителни икономии, Европа трябва да постигне икономии от мащаба и да разполага с общ пазар на ЕС за възлагане на обществени поръчки, свързани с отбраната, за да се поощри също така съвременна, интегрирана и конкурентоспособна европейска отбранителна промишленост; подчертава, че следва да се използва пълният потенциал на правилата за вътрешния пазар с цел противодействие (чрез засилено трансгранично сътрудничество) на продължаващото фрагментиране на европейския сектор на отбраната и сигурността, което води до дублиране на програмите за отбранително оборудване и липса на прозрачност в отношенията между националните отбранителни ведомства и отбранителната промишленост; настоятелно призовава държавите членки да премахнат националните правила, които не са в съответствие с Директива 2009/43/ЕО и Директива 2009/81/ЕО и които възпрепятстват вътрешния пазар на обществени поръчки, свързани с отбраната, както и правилно да въведат и прилагат Директива 2009/81/ЕО, отнасяща се до възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и възлагането на обществени поръчки от чувствително естество в областта на сигурността, както и Директива 2009/43/ЕО, отнасяща се до трансфера на продукти, свързани с отбраната; призовава Комисията да вземе конкретни мерки, за да гарантира правилното прилагане на директивите, както и да осъществява контрол и мониторинг върху транспонирането им в националните законодателства с цел предотвратяване на нарушения на пазара;
9. призовава Комисията да насърчава държавите членки, с цел оптимално използване на ресурсите, да правят съвместни покупки чрез централни органи за покупки като Европейската агенция по отбрана (EDA), както е предвидено в Директива 2009/81/ЕО;
10. настоятелно призовава Комисията да положи повече усилия за постигане на равни условия на конкуренция на европейските пазари в областта на отбраната с цел борба с протекционистичните практики на държавите членки, като насърчи трансграничното сътрудничество и по-добрия достъп до веригите за доставки в отбранителната промишленост и като предприеме мерки да сложи край на

положението, при което някои държави членки са единствено доставчици, а други единствено купувачи на отбранителни технологии; в тази връзка счита, че използването на изключения, както е посочено в Директива 2009/81/ЕО, трябва да бъде надлежно обосновано; призовава Комисията да информира Парламента за ефекта от вече публикуваните седем набора от насоки (приложно поле, изключения, научноизследователска и развойна дейност, сигурност на доставките, сигурност на информацията, договори за подизпълнение, компенсаторни споразумения) и отбелязва, че Комисията планира да публикува още два през 2015 г.; счита, че тези бележки представляват отлична възможност Комисията да установи диалог с държавите членки по въпроси, които никога не са били разглеждани по структуриран и открит начин, и изисква да получи информация за резултата от този диалог с държавите членки;

11. счита, че с настоящата си формулировка и на практика член 346 от ДФЕС все още предоставя на държавите членки голяма свобода да прибегват до него и по този начин да включват в договорите в областта на отбраната дерогации от прилагането на законодателството на ЕС за възлагане на обществени поръчки, свързани с отбраната; поради това призовава държавите членки да прилагат ефективно и правилно член 346 от ДФЕС по начин, който съответства на изискванията, посочени в правилата на ЕС, директивите в областта на вътрешния пазар и правилата за възлагане на обществени поръчки, свързани с отбраната; припомня, че съгласно установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз, мерките по реда на член 346 следва да бъдат ограничени до изключителни и ясно определени случаи и не трябва да излизат извън рамките на тези случаи; предупреждава, че неправилното прибегване към дерогацията от правилата на единния пазар активно нарушава конкуренцията в ЕС, ограничава прозрачността, улеснява корупцията и по този начин пречи на създаването на пазар в областта на отбраната в ЕС, вреди на функциониращата ЕОТИБ и на развитието на надеждни военни способности;
12. отбелязва, че в дългосрочен план пълното поетапно прекратяване на компенсаторните споразумения ще спомогне за по-доброто функциониране на вътрешния пазар в европейския сектор на отбраната; затова призовава Комисията да продължи да контролира дали държавите членки прекратяват поетапно компенсаторните споразумения, които не са надлежно обосновани въз основа на член 346 от Договора; счита, че това е абсолютно необходимо, за да се гарантира правилното функциониране и прозрачността на вътрешния пазар в европейския сектор на отбраната, както и равнопоставеността на всички доставчици, по-специално МСП;
13. припомня, че рамковите споразумения, договорите за подизпълнение и разделянето на обособени позиции следва да бъдат средство за отваряне в полза на МСП на установени вериги на доставки; отбелязва обаче, че принципът на прозрачност във веригата на подизпълнение и принципът на солидарна отговорност трябва да бъдат гарантирани; призовава държавите членки, Европейската агенция по отбрана и Комисията да си сътрудничат, както и да си сътрудничат с главните изпълнители, за да гарантират, че МСП са напълно запознати с различните етапи във веригата за създаване на стойност, което ще им помогне да укрепят и улеснят достъпа си до обществените поръчки, свързани с отбраната, и да се противопоставят на географски неравномерното развитие на технологичната и отбранителната база на Европа;

14. отбелязва, че основните инструменти на директивата, отнасяща се до трансфера на продукти, свързани с отбраната, по-конкретно генералните лицензи и сертифицирането на предприятията от отбранителната промишленост, продължават да бъдат внедрявани от промишлеността в много ограничен размер, и че съществуват пропуски в административното сътрудничество между държавите членки, за да се осигурят подходящи мерки за контрол с цел предотвратяване на нарушения на реда и условията на лицензите за трансфер; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да гарантират ефективното практическо използване на тези инструменти и следователно приветства инициативата на Комисията за създаване на работна група с държавите членки относно хармонизирането на директивата за трансфери в рамките на ЕС;
15. отчита пътната карта на Комисията от 2014 г., озаглавена „За по-конкурентоспособен и по-ефективен сектор на отбраната и сигурността“, и поетият в нея ангажимент на Комисията да проучи как да бъдат неутрализираны отрицателните последици от компенсациите, искани от трети държави, и как тези компенсации се отразяват на вътрешния пазар и на европейската промишленост, като същевременно подчертава значението на своевременното ѝ изпълнение, както и на предприемането на допълнителни мерки, когато е необходимо; напълно подкрепя усилията на Комисията за предоставяне на практически насоки на МСП, използващи европейски финансови средства в проекти с двойно предназначение;
16. припомня, че с е необходимо държавите членки спешно да подобрят прозрачността на практиките за възлагане на обществени поръчки в сектора на отбраната по отношение на Комисията и на агенциите на ЕС; подчертава, че специалните процедури за възлагане на обществени поръчки, като например процедурата на договаряне без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка, следва да бъдат ограничени до изключителни случаи и да бъдат обосновани само с причини от висш обществен интерес, свързани с отбраната и сигурността, в съответствие с Директива 2009/81/ЕО; настоятелно призовава Комисията да гарантира подходящо наблюдение, така че да е възможно през 2016 г., както е планирано, на Парламента и на Съвета да бъдат представени всеобхватни доклади по отношение на двете директиви;
17. приканва Комисията да обмисли публикуването във възможно най-кратък срок на нейната Зелена книга относно контрола върху активите, първоначално предвидено за края на 2014 г., в съответствие с пътната карта на Комисията от 2014 г., и да извърши задълбочен и всеобхватен анализ на въздействието от прилагането на пакета за отбраната, включително да проведе консултация с асоциациите на отбранителната промишленост, държавите членки, EDA и други съответни заинтересовани страни, в това число организации, работещи в областта на превенцията на конфликти, мира и сигурността;
18. припомня значението на редовните проверки на отбранителното оборудване и оборудването в областта на сигурността, извършвани от съответните надзорни органи, включително проверки на правилното осчетоводяване;
19. подчертава, че сътрудничеството между стратегическите партньори е от съществено значение за сигурността на доставките в Европа и следователно насърчава Комисията и държавите членки да вземат предвид възлагането на обществени поръчки, свързани с отбраната, когато преговарят по международни търговски

споразумения;

Преглед на пакета за обществените поръчки, свързани с отбраната

20. призовава Комисията да направи през 2016 г., в своите доклади до Парламента и до Съвета за изпълнението на Директива 2009/81/ЕО и на Директива 2009/43/ЕО, задълбочена оценка във връзка с това дали и до каква степен разпоредбите на директивите са били приложени правилно и дали целите им са били постигнати и съответно да представи законодателни предложения, ако констатациите в доклада сочат, че това е необходимо;
21. изтъква, че по отношение на държавите членки следва да бъдат въведени допълнителни специални задължения за докладване, съчетани с подходящи клаузи за защита на поверителността;
22. припомня, че целта на модернизирането на правилата на ЕС за обществените поръчки, както е предвидено в директиви 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС, приети през 2014 г., е да гарантира прозрачност по веригата от подизпълнители и спазването на законодателството в областта на околната среда, социалното и трудовото право; отбелязва, че новите директиви предоставят възможности за по-опростени процедури, като например използването на електронното възлагане на обществени поръчки, обединяване на търсенето и използване на икономически най-изгодната оферта, което може да бъде приспособено към особеностите на сектора на отбраната и сигурността;
23. призовава, с цел изграждане на иновационна и конкурентна европейска промишленост и оптимално използване на бюджетите за сигурност и отбрана, новата процедура за „партньорство за иновации“ да бъде въведена във възлагането на обществени поръчки, свързани с отбраната, за да се даде възможност на възлагащите органи да използват тази процедура за разработването и последващото закупуване на нови, иновативни продукти, услуги или разработки, като предоставят необходимите пазарни стимули и подкрепят разработването на иновативни решения, без да се ограничава пазарът;
24. подчертава, че при процедурите за възлагане на обществени поръчки за оборудване, свързано с отбраната и сигурността, трябва да се взема под внимание гарантирането на максимална защита и сигурност на цивилното население.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	23.4.2015
Резултат от окончателното гласуване	+: 27 -: 6 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Dita Charanzová, Sergio Gaetano Cofferati, Daniel Dalton, Nicola Danti, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Antanas Guoga, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Philippe Juvin, Antonio López-Istúriz White, Marlene Mizzi, Eva Paunova, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Pascal Arimont, Cristian-Silviu Buşoi, Birgit Collin-Langen, Dawid Bohdan Jackiewicz, Julia Reda, Ulrike Trebesius, Ulla Tørnæs
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъстващи на окончателното гласуване	Andor Deli